

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

Instituția de învățământ superior	Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava
Facultatea	Facultatea de Litere și Științe ale Comunicării
Departamentul	Departamentul de Limbi și Literaturi Străine
Domeniul de studii	Limbă și literatură
Ciclul de studii	Licență
Programul de studii	Limba și literatura franceză – Limba și literatura modernă (engleză/germană) Limba și literatura franceză – Limba și literatura modernă (spaniolă/italiană) Limba și literatura română – Limba și literatura franceză Limba și literatura ucraineană – Limba și literatura franceză

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	LITERATURI, ARTE ȘI JOCURI DE CUVINTE (F)				
Titularul activităților de curs	Conf. univ. dr. Simona-Aida MANOLACHE				
Titularul activităților aplicative	Conf. univ. dr. Simona-Aida MANOLACHE				
Anul de studiu	II	Semestrul	3	Tipul de evaluare	Colocviu
Regimul disciplinei	Categoría formativă a disciplinei DF - fundamentală, DD - în domeniu, DS - de specialitate, DC – complementară				DF
	Categoría de opționalitate a disciplinei: DI - impusă, DO - opțională, DF - facultativă				DO

3. Timpul total estimat (ore alocate activităților didactice)

I a) Număr de ore pe săptămână	3	Curs	1	Seminar	2	Laborator	-	Proiect	-
I b) Totalul de ore pe semestru din planul de învățământ	42	Curs	14	Seminar	28	Laborator	-	Proiect	-

II Distribuția fondului de timp pe semestru:	ore
II a) Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe	10
II b) Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren	10
II c) Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri	10
II d) Tutoriat	-
III Examinări	3
IV Alte activități: -	

Total ore studiu individual II (a+b+c+d)	30
Total ore pe semestru (I+II+III+IV)	75
Numărul de credite	3

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

Curriculum	-
Competențe	-

Condiții (acolo unde este cazul)

Desfășurare a cursului	-
Desfășurare aplicații	Seminar -

5. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	CP1 Utilizarea adecvată a conceptelor în studiul lingvisticii generale, al teoriei literaturii și al literaturii universale și comparate; CP2 Comunicarea eficientă, scrisă și orală, în limbile moderne; CP3 Descrierea sincronică și diacronică a fenomenului lingvistic;
-------------------------	---

	CP5 Descrierea sistemului fonetic, gramatical și lexical al limbilor moderne și utilizarea acestuia în producerea și traducerea de texte și în interacțiunea verbală.
Competențe transversale	CT1 Utilizarea componentelor domeniului <i>Limbă și literatură</i> în deplină concordanță cu etica profesională; CT2 Relaționarea în echipă; comunicarea interpersonală și asumarea de roluri specifice.

6. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

Obiectivul general al disciplinei	Identificarea de către studenți a jocurilor de cuvinte, a ludicului textual, și analizarea în termeni adecvați a conexiunii dintre limbaj, literatură și celelalte arte (CP1, CP2, CP3, CP5, CT1, CT2).
	La terminarea cursului/seminarelor, studenții trebuie să fie capabili: O1 (CP1) să identifice jocurile de cuvinte dintr-o operă literară; O2 (CP1 CP3) să analizeze, cu ajutorul unui metalimbaj adecvat, elementele pe care se bazează jocurile de cuvinte din literatură și din alte arte; O3 (CP2) să exprime opinii despre funcțiile și impactul jocurilor de cuvinte; O4 (CP2 CP3 CP5) să identifice diferențele dintre limba franceză și limba română din punctul de vedere al construirii și folosirii jocurilor de cuvinte; O5 (CP1 CT1) să manifeste deschidere și toleranță față de exprimarea în diverse forme artistice; O6 (CT1) să propună interpretări originale, folosind corect și onest sursele de informare; O7 (CT2) să aplice strategii de învățare și de cercetare adecvate (lectura critică a bibliografiei, consultarea dicționarelor, lectura/ audierea/ vizionarea documentelor autentice, dezbateră în grup mare sau restrâns).

7. Conținuturi

Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
1. Literatura și celelalte arte: definiții și clasificări	2	- conversație pe tema strategiilor de învățare; - prezentarea cursului și a criteriilor de evaluare; - explicație;	Pentru ilustrarea diverselor jocuri de cuvinte, se vor folosi texte literare, de exemplu: Georges Perec, <i>La disparition</i> ; Guillaume Apollinaire, <i>Poèmes à Lou</i> ; Raymond Queneau, <i>Bâtons, chiffres et lettres</i> ; Raymond Queneau, <i>Cent mille milliards de poèmes</i> Jacques Prévert, <i>Cortège</i> . Se va recurge, de asemenea, la imagini ale unor creații artistice, de exemplu: Francis Picabia, <i>L'oeil cacodylate</i> (Centre Pompidou).
2. Jocul și jocurile de cuvinte: abordări și clasificări	2	- brainstorming; - prelegere interactivă; - descoperire dirijată;	
3. Jocul ca stimulent al scrierii creative (colajul, călimara răsturnată, lipograma, logoraliul, pagina ruptă)	2	- expunere; - descoperire dirijată; - prelegere-dezbateră;	
4. Grafia cuvintelor ca material ludic (caligrama, logoul, acrostihul)	2	- descoperire dirijată; - prelegere-dezbateră;	
5. Jocuri de cuvinte și jocuri muzicale (aliterația, asonanța, onomatopeele, rebusul fonetic)	2	- audiere; lectură și analiză de text; - conversație euristică; - prelegere-dezbateră;	
6. Sintaxa ca stimulent al imaginației ludice		- lectură și analiză de text; - conversație euristică; - prelegere-dezbateră;	
7. Jocul de-a inventatul cuvintelor (limbi inventate, definiții sau etimologii imaginare, cuvinte-valiză, substantive proprii)	2	- brainstorming; - observarea unei înregistrări video; - prelegere-dezbateră.	

Bibliografie

ADLER, Laure, BOLLMANN Ștefan, 2022 (2006), *Les femmes qui lisent sont dangereuses*, Paris, Flammarion.
CAILLOIS, Roger, 1967, *Les jeux et les hommes. Le masque et le vertige*, Paris, Gallimard (édition revue et augmentée, la première édition en 1958).
HUIZINGA, Johan, 2010, *Homo ludens. Încercare de determinare a elementului ludic al culturii*, București, Humanitas (publicată în 1938, tradusă de H.R. Radian, cu o prefață de Gabriel Liiceanu).
LAUFER, Roger, LECHERBONNIER, Bernard, 1974, *Littérature et langages 2. Le conte La poésie*, Paris, Fernand Nathan Éditeur.
LAUFER, Roger, LECHERBONNIER, Bernard, MITTERAND, Henri, 1977, *Littérature et langages 5. Thèmes et langages de la culture moderne*, Paris, Fernand Nathan Éditeur.

MARCUS, Solomon, 2007, *Paradigme universale III. Jocul*, Pitești, Paralela 45.

Corpus:

PEREC, Georges, *La disparition*, Paris, Éditions Denoël.

PRÉVERT, Jacques (1946) 1976, *Paroles*, Paris, Folio.

QUENEAU, Raymond, 1947, *Exercices de style*, Paris, Gallimard.

QUENEAU, Raymond, 1961, *Cent mille milliards de poèmes*, Paris, Gallimard.

Bibliografie minimală

MARCUS, Solomon, 2007, *Paradigme universale III. Jocul*, Pitești, Paralela 45.

Aplicații (Seminar/laborator/proiect)	Nr. ore	Metode de predare	Observații/ Documente-suport
1. Jocuri de cuvinte, literatură, muzică	4	- lectură, traducere, analiză de text; - descoperire dirijată; - activitate de documentare; - jocuri;	Boris Vian, <i>L'écume des jours</i> ; Georges Brassens, <i>Les copains d'abord</i> .
2. Jocuri de cuvinte, literatură, desen	4	- lectură, traducere, analiză de text; - descoperire dirijată; - jocuri; - activitate de documentare; - dezbatere/sistematizare; - activitate de scriere creativă (în grupuri de 3-4 persoane)	Antoine de Saint-Exupéry, <i>Le Petit Prince</i> ; François Rabelais, <i>Pantagruel</i> (La dive bouteille) ; Guillaume Apollinaire, <i>Calligrammes</i> , <i>poèmes de la paix et de la guerre 1913-1916</i> ; Guillevic, <i>Euclidiennes</i> .
3. Jocuri de cuvinte, literatură, pictură	2	- lectură, traducere, analiză de text; - descoperire dirijată; - jocuri; - activitate de scriere creativă;	Michel Foucault, 1973, <i>Ceci n'est pas une pipe : Sur Magritte</i> ; Hervé Le Tellier, 2012, <i>Joconde jusqu'à cent : et plus si affinités</i> .
4. Jocuri de cuvinte, benzi desenate, romane grafice, desene animate	2	- problematizare - lectură și analiză de text/imagini; - brainstorming; - documentare; - dezbatere/sistematizare;	René Goscinny și Albert Uderzo, <i>Astérix et Cléopâtre, Astérix chez les Bretons</i> ; Marjane Satrapi, <i>Persepolis</i> .
5. Jocuri de cuvinte, literatură, teatru	2	- vizionare de teatru/sketch; - problematizare; - documentare; - dezbatere; - jocuri (dramatizare, joc de rol);	Molière, <i>Les Précieuses ridicules</i> ; François Pirette https://www.youtube.com/watch?app=desktop&v=n8tWtFEnz5Y
6. Jocuri de cuvinte, literatură, dans	2	- lectură, traducere, analiză de text; - vizionare de videoclip; - dezbatere; - jocuri;	Blaise Cendrars, <i>Académie Médrano</i> ; Boris Vian, <i>L'écume des jours</i> ; <i>À force de partir, je suis resté chez moi</i> https://www.youtube.com/watch?v=RRFj8a3vwOY
7. Jocuri de cuvinte, literatură, spectacole de radio sau televiziune	2	- vizionare de videoclip; - dezbatere; - jocuri;	Florence Foresti - <i>Brigitte. Les nègres d'écrivains. On a tout essayé</i> (Florence Foresti - Brigitte : Les nègres d'écrivains - On a tout essayé - YouTube)
8. Jocuri de cuvinte, literatură, cinema	4	- vizionare de film; - lectură și analiză de text/imagini; - jocuri (jocuri de cuvinte, jocuri pe roluri);	Film <i>L'écume des jours</i> ; Film <i>La tête en friche</i> .
9. Jocuri de cuvinte, literatură, arhitectură	2	- lectură, traducere, analiză de text; - descoperire dirijată; - jocuri; - activitate de scriere creativă;	Arthur Rimbaud, <i>Les ponts</i> .
10. Jocuri de cuvinte, literatură, fotografie	2	- lectură, analiză de imagini; - descoperire dirijată; - activitate de scriere creativă;	Theodore Miller, <i>Lee Miller et Tanja Ramm</i> (Archives Lee Miller); Eve Arnold, <i>Marilyn lit Ulysse</i> .

11. Jocuri de cuvinte, literatură, afișe/coperți	2	- lectură și analiză de text/imagine; - brainstorming; - documentare; - activitate de scriere creativă (în grupuri de 3-4 persoane).	Corpus de afișe (Bookster — Les livres s'affichent sur les murs (thebookstershop.com))
Bibliografie			
<p>ADLER, Laure, BOLLMANN Stefan, 2022, <i>Les femmes qui lisent sont dangereuses</i>, Paris, Flammarion.</p> <p>CAILLOIS, Roger, 1967, <i>Les jeux et les hommes. Le masque et le vertige</i>, Paris, Gallimard (édition revue et augmentée, la première édition en 1958).</p> <p>HUIZINGA, Johan, 2010, <i>Homo ludens. Încercare de determinare a elementului ludic al culturii</i>, București, Humanitas (publicată în 1938, tradusă de H.R. Radian, cu o prefață de Gabriel Liiceanu)</p> <p>MARCUS, Solomon, 2007, <i>Paradigme universale III. Jocul</i>, Pitești, Paralela 45.</p> <p>https://www.oulipo.net/</p> <p>Corpus:</p> <p>*** <i>Astérix et ses amis. Soixante planches de BD Astérix par trente-quatre auteurs</i>, 2007, Paris, Les Éditions Albert René.</p> <p>CENDRARS, Blaise, <i>Du monde entier au coeur du monde</i>, Paris, Editions Denoël.</p> <p>DEVOS, Raymond, 1991, <i>Matière à rire. L'Intégrale</i>, Paris, Olivier Orban.</p> <p>FOUCAULT, Michel, 1973 (2010), <i>Ceci n'est pas une pipe : Sur Magritte</i>, Montpellier, Fata Morgana (Scholies).</p> <p>GOSCINNY, René; UDERZO, Albert, 1965, <i>Astérix et Cléopâtre</i>, Paris, Dargaud.</p> <p>GOSCINNY, René; UDERZO, Albert, 1966, <i>Astérix chez les Bretons</i>, Paris, Dargaud.</p> <p>GUILLEVIC, <i>Euclidiennes</i>, Paris, Gallimard.</p> <p>LE TELLIER, Hervé 2012, <i>Joconde jusqu'à cent : et plus si affinités</i>, Bègles, Ed. Le Castor astral.</p> <p>MOLIÈRE, <i>Les Précieuses ridicules</i>, https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/bpt6k1051602r/f344.double</p> <p>QUENEAU, Raymond, 1947, <i>Exercices de style</i>, Paris, Gallimard.</p> <p>QUENEAU, Raymond, 1950, <i>Bâtons, chiffres et lettres</i>, Paris, Gallimard.</p> <p>RIMBAUD, Arthur, 2009, <i>Oeuvres complètes</i>, Paris, Gallimard, Bibliothèque de la Pléiade.</p> <p>SAINT-EXUPÉRY, Antoine de, (1943) 1999, <i>Le Petit Prince</i>, Paris, Gallimard.</p> <p>SATRAPI, Marjane, 2000-2003, <i>Persepolis</i>, L'Association.</p> <p>VIAN, Boris, 1947, <i>L'écume des jours</i>, Paris, Gallimard.</p> <p>Filme:</p> <p><i>La tête en friche</i>, 2010, de Jean Becker.</p> <p><i>L'écume des jours</i>, 2014, de Michel Gondry.</p>			
Bibliografie minimală			
QUENEAU, Raymond, 1947, <i>Exercices de style</i> , Paris, Gallimard.			

8. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Cursul opțional prezentat în această fișă este fundamental în măsura în care invită, prin intermediul unui concept lingvistic – *jocul de cuvinte* – la reflecția asupra conexiunii între limbă, literatură și celelalte arte. Perspectiva interdisciplinară asupra limbii și literaturii este indispensabilă, fiind prezentă, sub o formă sau alta, în toate programele de studii din domeniul Limbă și literatură din universitățile țărilor europene. Ea corespunde competențelor specificate în planurile de învățământ ale FLSC (și, implicit, în RNCIS).

9. Evaluare

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	Atitudinea pozitivă față de studiul/ analiza/ cercetarea unor chestiuni legate de temele abordate la curs/seminar. (CT1, CT2);	Evaluare pe parcurs Observația sistematică (20%)	20%
	Participarea la proba orală (CT1, CT2) Criteriile generale de evaluare (corectitudinea informațiilor, coerența și fluența în exprimare, forța de argumentare) (CP2) Criterii specifice disciplinei (identificarea jocurilor de cuvinte și analizarea lor în context artistic) (CP1, CP3, CP5) Demonstrarea capacității de documentare, prin identificarea și utilizarea onestă a resurselor. (CT1)	Evaluare finală: Probă orală de prezentare a unui exemplu de joc de cuvinte care poate reflecta conexiunea între arte. (50%).	20%
Seminar	Atitudinea pozitivă și participarea activă la seminar (CT1, CT2); Participarea la proba orală (CT1, CT2)	Evaluare pe parcurs Observația sistematică (80%)	30%

	<p>Criteriile generale de evaluare (corectitudinea informațiilor, coerența și fluența în exprimare, forța de argumentare) (CP2)</p> <p>Criterii specifice disciplinei (exprimarea de opinii asupra jocurilor de cuvinte) (CP1, CP3, CP5)</p> <p>Demonstrarea capacității de documentare, prin identificarea și utilizarea onestă a unor resurse recente. (CT1)</p> <p>Respectarea termenelor, printr-o colaborare eficientă cu colegii (CT2)</p>	<p>Evaluare finală: Probă orală de prezentare a portofoliului incluzând documentele create pe parcursul semestrului. (50%).</p>	30%
--	--	--	-----

10. Standarde minime de performanță

- 10.1. Standard minim de performanță evaluare la curs
- Analizarea unor jocuri de cuvinte (din punct de vedere lingvistic).
- 10.2. Standard minim de performanță evaluare la activitatea aplicativă
- Exprimarea argumentată a unei opinii referitoare la conexiunea între limbaj, literatură și alte arte.

Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de aplicație
24.09.2024		

Data avizării	Semnătura responsabilului de program
25.09.2024	

Data avizării în departament	Semnătura directorului de departament
26.09.2024	

Data aprobării în Consiliul academic	Semnătura decanului
27.09.2024	